

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Dantumadiel

Jaartal + zaaknummer : 2025 / 2025-098083
Raadsvergadering d.d. : 27 mei 2025
Portefeuillehouder : G. Wiersma
Programma : (5) Wenjen en Omjouwing
Programmaonderdeel : Ruimtelijke kwaliteit, RO en Bouwen
Naam opsteller : D. Kroes (E-mail: d.kroes@dantumadiel.frl)
Onderwerp : Jaarverslag en begroting hûs en hiem
Begrotingswijziging : Nee

Vorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

1. Het jaarverslag 2024 van hûs en hiem voor kennisgeving aan te nemen;
2. Geen zienswijze op de conceptbegroting 2026 van Hûs en Hiem in te dienen.

Inleiding

Voor de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem is het jaarverslag 2024 en de conceptbegroting 2026 opgesteld. Het jaarverslag wordt informatief toegezonden, op het concept van de begroting kan door de raad een zienswijze worden ingediend.

Beoogd effect

Hûs en hiem bevordert de bouwkunstige schoonheid van Fryslân. Hûs en hiem geeft hiervoor onafhankelijk en deskundig advies over monumenten en welstand.

Argumenten

1.1 Het financieel jaarverslag wordt de raad ter kennisgeving aangeboden.

Er is sprake van een positief resultaat.

In 2024 zijn in totaal 3.062 (eerste) adviesaanvragen behandeld. In 2023 zijn dat er 3.301 geweest. Daarmee is het aantal (eerste) adviesaanvragen ten opzichte van 2023 met 7,2% afgenomen. Omdat in veel gevallen na de (eerste) adviesaanvraag nog een vervolgaanvraag komt is het totale aantal planbehandelingen een veelvoud van het aantal (eerste) adviesaanvragen.

Het totaal aantal planbehandelingen is licht gestegen: 6.265 in 2024 ten opzichte van 6.247 in 2023, hetgeen een stijging van 0,3% betekent. In 2024 zijn daarmee meer behandelingen per aanvraag nodig geweest: gemiddeld 2,05. In 2023 was dat nog 1,89.

In 2024 was, evenals in 2023, van de eerste aanvragen 37,3% vooroverleg (2023: 37,3%). Van het totale aantal behandelingen in 2024 was 30,5% vooroverleg (2023: 29,1%). Het voeren van vooroverleg alvorens over te gaan tot het aanvragen van een omgevingsvergunning blijft een veel gehanteerd instrument bij de aangesloten gemeenten.

In 2024 is de gemiddelde opbrengst per aanvraag (dossier) uitgekomen op € 472,02. In 2023 was dit nog € 340,14. De stijging van de gemiddelde opbrengst ten opzichte van 2023 bedraagt 38,8%. Een deel van de verklaring voor deze stijging ligt in de doorgevoerde tariefsverhoging m.i.v. 1 januari 2024.

2.1 De begroting voor 2025 is opgesteld vanuit de verwachting dat de adviespraktijk in het kalenderjaar 2025 niet gewijzigd is.

In de Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem hebben in 2024 alle gemeenten in Fryslân met uitzondering van Tytsjerksteradiel deelgenomen. Aangezien er per 1 januari 2025 van geen enkele aan de GR deelnemende gemeenten een voornemen tot uittreding is ontvangen zijn ook in 2025 alle 17 bij de GR aangesloten gemeenten deelnemer. De begroting voor 2026 is opgesteld vanuit de verwachting dat de adviespraktijk in het kalenderjaar 2025 niet noemenswaardig zal wijzigen. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden, waarbij aan de gemeenten van rijkswegen een zeer ruime overgangsperiode is geboden om gemeentelijk beleid te wijzigen.

De directe personeelskosten zullen in 2026 naar verwachting uitkomen op € 1.225.000. De stijging ten opzichte van de begroting van 2025 kan voor een deel worden verklaard door rekening te houden met

hogere cao-lonen en een hogere pensioenlast. Op het moment van opstellen van de begroting voor 2026 zijn de vakbonden en de werkgevers nog in onderhandeling over een nieuwe cao ingaande op 1 april 2025 en eindigend op 31 december 2026 dan wel 31 maart 2027. In de cijfers is voor zowel 2025 als voor 2026 gerekend met een effectieve cao-stijging van 3,0% op jaarbasis. Verder wordt in verband met de pensionering van een medewerker in combinatie met nog resterende verlofuren voor 2026 gerekend met een tijdelijke dubbele loonlast.

Voor indirecte personeelskosten wordt in 2026 een (ongewijzigd) bedrag begroot van € 20.000.

In de begroting worden de externe personeelskosten verhoogd naar € 60.000 (+20.000 t.o.v. 2025). Deze post heeft betrekking op de vergoeding voor de externe leden van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit, waarbij wordt voorgesteld om de vergoeding per zitting te verhogen naar € 300.

De dienstverlening van hûs en hiem wordt afgestemd op de adviesbehoefte van de deelnemende gemeenten. De tarifiering voor de dienstverlening wordt daarbij gebaseerd op een kostendekkende exploitatie, immers, hûs en hiem is een non-profit organisatie. Om een sluitende exploitatie te kunnen realiseren wordt, mede om de cao-verhoging te kunnen dekken, een verhoging van de tarieven voor de dienstverlening voorgesteld.

Kanttelingen en risico's

Voor rijksmonumenten is er onder de Omgevingswet de verplichting om een adviescommissie hierover te laten adviseren. Hierover heeft de raad eerder al besloten om dit bij hûs en hiem te beleggen. Ook is er onder de Omgevingswet sprake van een adviserende rol van hûs en hiem voor welstand omdat het Welstandsbeleid (zolang er geen nieuw beleid oftewel omgevingsplan is vastgesteld) nog van kracht is. In de voorbereidingen op het nieuwe definitieve omgevingsplan zal de advisering over ruimtelijke kwaliteit nader worden ingevuld waarbij ook een herijking kan plaatsvinden. De keuzes die gemaakt worden in het omgevingsplan zullen van invloed zijn op hoe de advisering in de toekomst vorm zal worden gegeven.

Financiën

Er is sprake van een positief resultaat over 2024. De kosten van hûs en hiem worden bij ons in rekening gebracht. De kosten van hûs en hiem worden door ons in rekening gebracht bij de aanvragers. Voor 2026 is er een tariefstijging van 3%. Deze kosten worden via de legesverordening doorberekend aan de aanvragers.

Vervolg en planning

De begroting zal in juni in de vergadering van het algemeen bestuur van hûs en hiem moeten worden vastgesteld.

Communicatie + Participatie

Hûs en hiem zal op de hoogte worden gesteld van de besluitvorming.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief hûs en hiem 26 maart 2025
2. Voorlopig jaarverslag Hûs en Hiem 2024;
3. Ontwerp begroting 2026 Hûs en Hiem.

Damwâld, 22 april 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel,

de secretaris, R.G. Dijksterhuis

de burgemeester, drs. A. Haga

Raadsbesluit

2025 / 2025-098083

De raad van de gemeente Dantumadiel,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 april 2025 ;
gelet op artikel 31 van de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem;

Besluit:

1. Het jaarverslag 2024 van hûs en hiem voor kennisgeving aan te nemen;
2. Geen zienswijze op de conceptbegroting 2026 van Hûs en Hiem in te dienen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dantumadiel in zijn openbare vergadering
d.d. 27 mei 2025

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

M. Jonker

drs. A. Haga